

# SZENTES és VIDÉKE

## VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.  
Előfizetési ár:  
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,  
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket  
a kiadóhivatal  
méréselt árjegyzék szerint s... m. fel.

### Villámos erővel.

Haladunk, haladunk előre, nem is a gőz, a szélvész vagy vihar szárnyain rohanva, de villámos erővel.

Sodor bennünket a villámos forrmeteg, mely ott tombol egy léteért küzdő, örökösen izgatott agy velőtekervényeiben, egyre lökdösve ki magából az anyagi spekuláció kolosszális eszméit: ma patikát, holnap fél milliós középítkezést, holnapután villámos világitást, meg azután villámos vasutatés — mindent, mindent másnak, mindent Szentesnek és Szentesért... semmit, éppen semmit önmagának.

Szegény, korlátolt világnézetű halandók mi? Elménk szinte belebődül e hatalmas, villámcsikázta agykolosszus közredobott spekulációinak boncolgatásába, lelkünket elfogja a csudálat, hogy ekkora önzetlenség is létezik a mai anyagias, önös korban és — leborulva áldjuk a gondviselést, mely éppen nekünk, e mi városunknak adott egy férfit, aki mindnyájunkért tesz, vesz, tervel és alkot, gondolkodik és cselekszik, akinek lelke a közjóért, a közérdekében olvad fel... önzetlenül, mindég önzetlenül, aki éjjelét érettünk való virasztásban,

nappalát a közügyért való fáradszhatatlan munkában tölti el.

Igen! szül még e kor nagy embereket; és vajon nem méltán büszkélkedhetünk-e, hogy e nagyok egyik nagyja a miénk, hogy — bár bölcsője nem itt ringott — szíve, lelke érettünk hevíl, spekulációi, agyának villámos erejű gondolatai javunkat munkálják; — és nem-e kell, hogy sárga irigység, epés bosszú fogja el Nagyöröst, az ő szülővárosát, amelytől elhódítottak egyetlen olyan nagy fiát, aki képes lett volna a százados versenygés harcában, a villám erejével lebirni fenhéjzós, gőgös Kecskeemetét, időtlen időkre megszilárdítván Nagyörös szellemi fölényét a rivalizáló szomszédváros fölé?

Mekkora dicsőség sűgárkoronája is vetődne ma Nagyörösrre, ha ki nem adja magából e nagy fiát.

Pestmegye közelében ma Nagyörös játszhatná a primhegedűt. Buktatna és teremene fő- és alispánokat; csinálna 3-ik, 4-ik, sőt 5-ik patikát, építene félmilliósi városházát és vendéglőt, meg villámvilágítanát a utcái éjjeli sötétségét; — mi meg, szegény szentesiek elulnénk a maradiság egyiptomi sötétjében, elvesznénk, elenyészelnék nyomtalan a

nagy semmiben, ország-világ által észrevétlenül, meg nem ismerve soha!

Es ma kipattanna a nagy terv: villámos vasút épüljön Nagyöröstől Kécskéig, a Tisza partjáig; mert hogy Köröshöz ott esik legközelebb a villámos vágányak célpontja, fodor hullámú szőke Tisza vize.

Villámos vasút a Tisza partjához, nem surransz te nesztelen sikkal végig acéltalpadon Nagyöröstől Kécskéig, nem csönög ezüsthangu jeladó harangocskád az ott elterülő síványhomok buckán keservesen átvergődő szekereknek: vigyázz, mert jön a vonat! — nem emeled villámos erőddel Nagyöröst évődő Kecskeemetét fölé: mert Szentes elhódította Körös egyetlen nagy fiát magának és az a kolosszális elme ma csupán nekünk, a mi javunkra termeli villámos erejű spekulációit.

A hír már meg van adva a világnak: villámos vasút épül Szentestől, egyelőre a Tiszaig, de majdan Csongrádig, mihelyre a földi állandó Tisza-híd elkészül; aztán egyéb se lesz hátra, mint megépíteni a szentes-orosházi vasutat és — nyomban ide helyeződik át a világ közepe a híres szarvasi szélmalomtól mihozzánk, körülbé a kurcai hídönél épülendő villámtelephez, — mely ha kell --

### TÁRDA.

#### Unalmas élet.

Nagyné Szűcs Rebeka rajza.

Thüköry Alfréd, a híres sportsman és gavallér, egyébként titkár a pénzügyminisztériumban, kényelmesen nyújtózott végig puha persa szőnyegű dívánján, himzett papucsba bujt és keresztbefont lábait a közelben levő olivzöld plüss-puffon nyugtatva.

Előtte nagy összevisszaságban heverték halomban az imént kiolvasott lapok, míg ő maga olyan kedvteléssel bámulta szivarja karikázó füstmacskáit, mintha nem is érdekelné ezen kívül semmi a világon.

A kályhában vidáman lobogott a tűz, előtte pedig egy szépen kikészített medvebőrön Tirász, a kedvenc vadászber nyújtózott jóízű horkolással.

Kint ölmnehéz szürke köd ülte meg a háztetőket, komor, borongós őszi nap volt ez, mely megüli az ember lelkét, mogorvára hangolja a kedélyét.

Alfréd úr is az idő behatása alatt állt e pillanatban, bár kedélyhangulata mogorvaságának nem is annyira ez, mint inkább

másvalami, egy kis sértett hiuság, vagy mondjuk önértet volt az okozója.

Igen, mert ma tartja a zsűrját az a megenni való asszonyka, egy vén bankár fiatal felesége, akinek a nyáron Csongrádban olyan kitarotán udvarolt, aki őt nem csak hogy akkor fogadta rendkívül előzenyken, de itthon, a fővárosban is, hogy párszor vizeit náluk és akiről ezek szerint joggal hihette, hogy bizalmas ismerői közé fogja őt számítani, — aztán ime, mennyire csalódott. Az asszonyka meg se hívta őt a zsűrára. Bizonyosan azért, mert ott lesz a másik, az, akinek nem egyszer akarta már Alfréd a keztyűjét az arcába vágni e szavakkal:

— Az úr egy haszontalan gazember!

Ej ha! és Thüköry Alfréd fittyet hányt a levegőbe közép és hüvelyk ujjával. Jobb, hogy így van. Nagy boldonság az, hogy az ember esetleg összekaszaboltsa magát egy szép asszonyért, akitől mindössze is, hogy egy ártatlan csókocskát kapott egyszer, amikor egy szál sziklarózsát hozott le neki a hegycsúsról, amelyet megmászni valóságos istenkísértés volt.

Igaz, akkor, ott a fürdőben megcselekedte ezt. Szívesen szenvedte volna el azért a szép asszonyért akár a tűzhálát is, külö-

nösen az akkori lánggal lobogó szenvedélyvel, mikor alig voltak egy hete ismerősök és olyan, de olyan szerelemre gyuladt a kívánatos menyecske iránt, akár valami tyutytyódiak.

Hjah, akkor! De hiszen az az állapot is csak pár hétig tartott, amíg a fürdőbe nem érkezett az a kis fekete bojár asszony, kinek két tündöklő, örökös lízban égő, fekete szeme csakhamar elhomályosította a bankárné örökké álmag tekintetű kék szemét.

No bizony, nyomban átpártolt ő akkor a kis bojár menyecskehez; udvarolt is neki tüzesen mindaddig, amíg meg nem tudta, hogy az asszony férje is megjött, ez a férj pedig katonatiszt és olyan milövő, hogy röptiben veszi le a fecskeit.

Rögtön is visszapártolt a kék nyakendőkőkhöz, mikor a félelmetes bojár meglátta. A kék volt a bankárné színe, a rozsaszín a bojár asszonyé.

Alfréd hát fekete patkós halványkék nyakendőt kötött, a kabátjához tűzött egy száll illatos rezedát és ment vizitálni a bankárnéhoz, aki mikor őt megpillantotta, olyan jóízű kacajra fakadt, hogy ingerlően villant

egy új archimédési pontként kimozdítja sarkaiból akár a világot is.

Már dolgoznak a kolosszális terveken a Nagykörostól elhódított nagyságunk lakosai szakemberei, valószínűleg ugyanazok, akik a szentesi villamos világítás szerződését is olyan szépen és ügyesen kikirkalmazták, hogy a belügyminiszter kénytelen volt azt a leglényegesebb pontjaiban megsemmisíteni. Dolgoznak; mert hát az útcái villamos világítás így is nagy és katasztrofális berendezkedést kíván és ugyanaz a villamos hajtó erő, mely éjjel székán nappali fényt lesz hivatva adni szutykos utcáinknak, nappal miért ne röptsen le bennünket cikázó szárnyain a Tiszához, miért ne legyen az kiaknázva teljes-tökéletesen?

Egyelőre, — így a mi Nagykörostól elhódított nagyságunk lapja — csak a Tiszáig, de a végcél Csongrád, a csongrádi vasúti indulóhoz.

Ez a végcél azonban ez időszereint két okon nem közelíthető meg: először, mert nincsen állandó tiszai hidunk, melyen a villamos vasút átrepüljön, más meg, ez időszereint a csongrád-szentes-orosházi vasútvonalra előmunkálati engedélyt adott a miniszter valakinek és így amíg ennek a terminusa le nem jár, más ugyane vonalra, vagy e vonalnak csak egy szakaszára is előmunkálati engedélyt nem kaphat.

Mind a két kifogás megállja a helyét, sőt nagyon is megállja, mert — amennyiben a szentes-tiszai vagy böldi szakasz is egy szerves részét képezi a csongrád-szentes-orosházi vonalnak, amelyre ez idő szerint már megvan adva az előmunkálati engedély egy vasútépítés céljából: azt hisszük, hogy ami áll a nagyobb vonalszakaszra, állni fog az a kisebbre is és így a szentes-böldi szakaszra épp oly kevéssé fognak egyelőre másnak előmunkálati engedélyt adni, mint a szentes-tiszai vagy böldi szakaszra.

meg ezenközben a hófehér fogsora, csókra csábító karmain ajka közül.

Képzelné lehet, hogy ez a kacagás jelentős volt és Alfréd úr el is értette. De úgy tett, mintha nem értené, mélyen meghajolva csókolt kezét a pajzán asszonykának, aki bársonyos kis kacsójával meglegyintette az arcát.

Aztán a szép bankárné leültette látogatóját maga mellé a dívánra, amit azelőtt sohasem tett és elmesélte, meg-meg újuló dévaj mosollyal, hogy amíg lovagja hűtenül elhagyta, hogy a bojárjárnak udvaroljon, ő is igen jól mulatott egy a fürdőbe érkezett ifjúkori ismerősével, aki igazán fess fiatal ember és akit bemutat még ma Thüköry úrnak.

Jóformán be sem fejezte még a mondanakáját, hogy a szobalány látogatót jelentett.

A szép asszony felemelkedett Alfréd mellől, úgy tetszett, kissé el is pirult, mint csínytevésen ért gyerek; de mikor a bejelentett vendég belépett, úgy rémlett Alfrédnek, mintha azok az álmatag kék szemek hirtelen élénk tűzben lobognának és bizony-bizony, rövid néhány perc alatt arra a szomorú tapasztalatra ébredt, hogy ő itt,

kálati engedélyt adni, mint a szentes-csongrádira.

Egyetlen módja van — szerintünk — annak, hogy egy szentes-böldi villamos vasútra engedélyt lehessen nyerni a már másnak adott előmunkálati engedély dacára is; és ez az: hogy a szentesi vasúti indulóháztól a szentesi tiszapartig vezetőre kizárólag villamos vasút építésére kérjék ezt az engedélyt. Ilyen jellegű újabb engedély megadását nem fogja talán meggátolni a már másnak megadott más jellegű előmunkálati engedély. A baj csak az, hogy ez már születésekor holt vállalat leendő, amennyiben nálunk ilyen vasútnak mi jövője sincsen beláthatatlan időnkig.

Az, hogy ez a villamos vasút majdan az áthidalat Tiszán is átrepüljön Csongrádig, az ottani vasúti indulóházig, úgy véljük, nem csupán a hid kiépülésén akad meg, de megakad azon is, hogy — ha az a hid olyan arányokban épül majd, hogy vasútközlekedésre is szolgáljon, úgy akkor jogosan megköveteli az állam vagy a hid más tulajdonosa, hogy — bárki építi ki azt a vasútvonalat és legyen az villamos, vagy gőzerőre építve, a vasút tulajdonos illő arányban járuljon hozzá ne csupán a hid építési, de fentartási költségéhez is.

És már most mindent összegezve, a kérdés így áll előttünk:

Vajon pusztán személyközlekedésre lesz-e szánva az a villamos vasút, amelynek a kiépítését Nagykörostól elhódított egyetlen nagyságunk a fejébe vette?

Ha igen, akkor talán megfelel — nappal felhasználva — ugyanaz a villamos hajtó erő e célnak, amely éjjel az utcáinkat lesz hivatva nappali fénybe árasztani.

Ha nem, no akkor bizony negyedikben sem felel az meg és egészen más, sokkalta nagyobb és költségesebb

e két rokonlélek közt a fölösleges ötödik kerék és e pillanattól határtalan gyűlölet támadt lelkében az ifjú iránt.

De volt annyi esze, hogy ezt el ne árulja. Miért is? Volt a fürdőn annyi szép asszony, hogy sok. Az olyan célszerű embernek, kit Amor is kegyel, nincs hát miért kétségbeesnie, ha mindjárt kettő e szépek közül elérhetetlen is neki.

Thüköry Alfréd pedig nem az az ember volt, akinek az úgynevezett szerelmi csalódásban a szíve vérezzen el. Mindössze is a hiúságát sértette a kudarc, mely után rendszerint annál mohóbban, szinte nyakrafőre udvarolt minden tetszetős nőnek és futott a szoknya után, mely bűvös erejével vonzotta.

Kényelmes pamlaga persa szőnyegén heverészve, mindez az eszébe ötlött most Alfrédnek. És sorban rendre vonultak el a lelki szemei előtt mindazok az édes asszonykák, akiknek a nyáron át udvarolt, akikkel többé-kevésbé bizalmas ismeretséget kötött és akiről ma azt se tudja, hová-merre széledtek szét a szérlőzsa minden irányában a nagyvilágba, vagy hogy nem-e valami pajkos tündérek, ingerkedő villik voltak, akik csak úgy gyűltek össze a szezon alatt lubic-

beruházást követel, mint egy világító telep felszerelése.

Az első esetben a vállalat még az éves fentartás költségét sem hozza meg, nemhogy haszonnal kecsegtessen; utóbbi esetben pedig — pusztán Szentes és a tiszapart közt nem lesz mi árú szállítania, hacsak a városban szárnyvonalak nem közlekednek minden egyes magtárhoz és a sinvezeték le nem fut közvetlenül a rakodópart-hoz; a jövőndőt tekintve meg, hogy a villamos vasút az új tiszahidra át a csongrádi vasúti indulóházhoz köttessék be, — no, ez a hidépítéshez való anyagi hozzájáruláson, meg sok egyéb, egy ember ereje által le nem küzdhető akadályon fog hajótörést szenvedni.

Am minket mindez nem érdekel közelről és nem is azért foglalkoztunk e kérdéssel ilyen irányban, mintha nekünk fájna a fejünk azért, amit a Nagy-Körostól elhódított egyetlen nagyságunk a fejébe vett.

Hanem foglalkoztunk vele azért, mert tartunk tőle, hogy amit egy ember ereje e részben meg nem bír: ismét Szentes lesz az, amit annak az egy embernek a szakértői a villamos vasút kitervelésénél számításba vesznek és előfognak csakhamar állni a követelés: Szentes, neked épül ez a villamos vasút, a te gazdaságodat, iparodat, kereskedésedet lesz az hivatva emelni önzetlenül, egészen önzetlenül, mert Nagykörostól elhódított egyetlen nagyságod a fejébe vette, hogy téged boldogít vele; — járulj hát hozzá e kolosszális mű megalkotásához az orosz-lánrrészel.

Ez az, amitől tartunk. És bizony félünk, hogy nem az anyagi felvirulás, de a vagyoni tönk-

kolni a gyógyhatású sárgászúvíz forrásokban, pajkosan futkározni a fürdői parkban, vagy a krencchenek alatt táncosul karjába dőlve, pihegő kebellel, fennem piruló arccal kerülni a tánczene ütemére?

Milyen szépek is voltak ezek az asszonyok, lányok, akik mind betegnek vallották magukat, de akiknek legtöbbször csak úgy duzzadozott az egészségtől, hogy szinte megkívánta az ember beleharapni a szobrászi nyakba, a piruló arcba, mint valami hamvas ősi barackba.

Szókék és barnák, éjfekete és nefelejtszeműek, pajkosak és ábrándozók, élvetegek és mély bánatot szenvedők, — hogy szinte nehéz volt közülük választani.

De miért is válasszon?

Ahogy a szőke bankárnénál és az éjszemű bojár asszonynál kudarcot vallott, úgy tett akár a himes pillangó: szállt virágról-virágra, mézet lopni, nektárban fürödni. Itt egy csók, amott csak sokat sejtető kézzsoritás, forró, perzselő ölelés a harmadiknál...

Szép asszonyok sokasága dehogyan is mind keresi testének gyógyulását a fürdőben. Több akit mulatni vágyik, akit a pezsgő vére hajt, keresni életet, szórakozást a változatosban és az aféle Alfréd urak — ha száz



örvényébe viszik a boldogító ezta várost, villamos erővel.

**Nyílt kérdés.**

(Tek. dr. Osató Zsigmond csongrád megyei alispán urhoz)

*Tekintetes alispán úr!*

Kegyeskedjék nekünk megmagyarázni, hogy a szegedi magy. kir. dohány-beváltó hivatalhoz ez időnyre, ezen beváltási évre miért nem tetszett politikai biztost kirendelni?

A beváltás évről-évre úgys mindég rosszabb és rosszabb a termelő közönségre nézve; a beváltó tisztek és kezelők szigorúsága már a túlságba megy.

Ha panaszkodni akarunk, a politikai biztoshoz utasítanak, a kinek joga és kötelessége volna érdekeinket védelmezni a kincstárral szemben; de hát, ha kerestük is őt jogos panaszainkkal, azt a választ nyertük, hogy a politikai biztos úr nem jött el, nincs itt, nem is láttuk — *talán el is vészelt!*

Ha ez így volna, kérjük a tekintetes alispán urat, kegyeskednék őt kurrentáltatni.

A dohánytermelő közönség nevében: *Mezei Mihály.*

Adtuk a horgos-vidéki dohánytermelők nevében hozzánk közlés végett beküldött nyílt kérdést úgy, ahogyan megkaptuk.

De utána is jártunk nyomban ennek a dolognak és a magukat anyagi javukban megkárosítva érző panaszosok felvilágosítására szolgáljanak a következők:

A dohány-beváltó hivatalokhoz politikai biztost kiküldeni: nem az alispán joga és kötelessége, hanem a törvényhatósági bizottságé. Az alispán tiszte e részben csupán annyi, hogy a törvényhatósági bizottság közgyűlése által választott és kirendelt politikai biztosokat a történt megválasztásukról és kirendeltségükről, hivatalosan, jegyzőkönyvi kivonattal értesíti.

A jelen dohány-beváltási évadra Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága, az 1893. év októberében tartott közgyűlésén választotta meg és rendelte ki a politikai biztosokat, még pedig megválasztotta és kiküldte a szegedi dohány-beváltó hivatalhoz,

karjuk volna bár — egy kis szerencsével akárha mindennap mással, másért bomoljanak, mást meg mást öleljenek a bűbajos virágok közül.

Hej, hah! Szép napok is voltak azok, mikor a reggeli vizivásnál seregettek össze ezek a kívánatos szép teremtetések és pongyolájuk ingerlő csipkebodrán át szinte látni lehetett az ereikben duzzadó vér lázas lüktetését.

A vállfűzőbe nem szorított keblek és csipők rengő ingása, ahogy pipiske-léptekkel hullámozott fel-alá vizivás közben a tarka asszonyraj: milyen észbontó, milyen elvárászólo kép volt ez. Bizony-bizony megbizsergette a legmegcsontosodottabb nőgyűlölő vétét is.

Alfréd pedig dehogyan is volt nőgyűlölő. Elve volt: minden órának leszakaszodó virágát; és nem érthette önvád, hogy valaha nem ez elve szerint élte volna le az életet.

És mégis, hogy most eszébe jutott, milyen vizán lehetnek e percben a szép bankárné szúrján, meg hogy a z a m á s i k i s bizonyosan ott van, akiért az asszonyka őt mellőzte, szinte idegesen csap egy nagyot a lapos tenyerével a levegőn, aztán hirtelen talpra ugrik fektéből, becsongeti az inasát és öltözködni kezd.

(Folyt. köv.)

amelynek körzetébe Horgos is tartozik, Illés Antal horgosi polgártársunkat, akit ezen kirendeltségéről az alispáni hivatal, kötelességszerűen hivatalosan értesített is a 387k. gy. 1893. sz. végzéssel, mely végzést Illés Antal 1893. dec. 1-én át is vette úgy, hogy a december 11-től 1894. január 25-ig terjedt dohánybeváltási időre módjában állt volna, megbízatásának, kötelességszerűen megfelelni.

Ha már most úgy áll a dolog, ahogy a »Nyílt kérdés« előadja, hogy t. i. Illés Antal dohánybeváltási politikai biztos annak idején sem az ezen tisztre történt megválasztását, illetve kirendelését vissza nem utasította, sem pedig kötelezettségének eleget nem tett, és ezzel a termelők érdekeit megvédeni elmulasztotta, úgy akkor nézetünk szerint ennek a hanyagságnak nem az az orvoslasi módja, hogy az alispánhoz hirlapilag intézünk nyílt kérdést az iránt: miért nem rendelte ki a szegedi dohánybeváltó hivatalhoz a politikai biztost? — hanem jogorvoslást kell e kötelességmulasztással szemben keresni egy — az alispánhoz és a törvényhatósági bizottsághoz benyújtandó formális panaszlevélben, amelyben esetről-esetre konkrét adatok foglaltassanak, mikor ki vitte be a termelők közül a szegedi beváltó hivatalhoz a dohánytát, mely esetben lett volna szükség rá, hogy a kincstárral szemben érdekeit a kiküldött politikai biztos megvédelmezze és hogy ez a biztos az esetekben ott nem volt található, mert soha se ment Szegedre.

Erre nézve kell szigorú vizsgálatot és jogorvoslást kérni, mert nézetünk szerint a törvényhatóság minden kiküldötté, ha a kiküldetést magára vette, tisztével járó kötelességei teljesítésére nézve épp úgy feygelmileg felelős, mint a köztisztviselő.

Igy »nyílt kérdés« alakjában ennek a panasznak csak annyiban van sulya, ha tudjuk, hogy Illés Antalnak a dohány-beváltáshoz politikai biztosként történt kirendelését Sima Ferenc erőszakolta az 1893. évi októberi megyegyűlésen, mert hát Illés Antal az ő pártjának egyik oszlopos horgosi tagja.

S hogy most már ezek az »oh népért« szájjal rajongó urak, akik másoktól mindég a hivatalos kötelességek pontos, lelkiismeretes teljesítését követelik a gyhangon, maguk milyen lelkiismeretesen járnak el a kötelességek teljesítésében: erre a horgosi dohánytermelők nyílt kérdése mindenesetre érdekes és tanulságos világot vet.

**A rablógazdálkodás legkárosabb módja.**

Ismeretes Liebignek azon állítása, miszerint a talajnak mindazt vissza kell adni, a mit belőle a természet kivesszünk és hogy az a gazda aki ezt nem cselekszi, rablógazdálkodást üz. Ma napsgaz azonban minden intelligens gazda tudja, hogy Liebignek ezen állítását nem szabad szószentert venni, hogy bizonyos esetekben a rablógazdálkodás nem csak megengedhető, hanem az egyedül ok-szerű eljárás leendő. Helyén való lesz ez mindenütt ott, ahol a talaj gazdagsága a trágyázást fölöslegessé teszi, vagyis ahol a talaj magától is bőven terem. Helytelen, határozottan elítélendő azonban mindenütt, ahol a talaj már visszapótlásra szorul és a gazdák a helyett, hogy trágyázzanak, mindenféle módon a talaj kizsárolásából igyekeznek jövedelmet előállítani.

Sajnos, hogy éppen hazánkban gyakorlják a rablógazdálkodás ezen legrosszabb, legkárosabb módját igen kiterjedt mértékben.

Igen sok magyar gazda a mezőgazdaság újabb vívmányait csak annyiban méltatja figyelemre, amennyiben azok segélyével az eddignél nagyobb mértékben zsarolhatja talaját.

Annak előtte általánosan divott a háromnyomású gazdálkodás fekete ugarral. Ezen gazdálkodás mellett a talaj túlságosan igénybe nem vétetett, másrészt a termés se volt valami nagy. Megtudták azonban a gazdák, hogy azok országokban, hol belterjesebben gazdálkodnak, ugart nem tartanak, és mert a szaklapok úgys mindig a belterjesebb gazdálkodásra való átmenetelt hangoztatták, sok gazda ezt egyszerűen úgy értelmezte, hogy kiküszöbölje az ugart, különben pedig minden maradt a régiben, egyszerűen több területet vetett be gabonával mint annak előtte. Arról tudni nem akart, hogy az ugart csak akkor célszerű kiküszöbölni, ha az ugyanmifolya előnyöket másképen biztosítjuk, nevezetesen, ha többet trágyázunk, több igaz állatot tartunk és kapas növényeket termelünk. Az ugár kiküszöbölése nálunk igen sok gazdaságban nem a belterjesebb üzemre való átmenetelt jelentette, hanem a káros rablógazdálkodás kifejlődését. Az eredmény pedig az, hogy ma bizonytalanabb, kisebb és gyomosaabb a termés, mint az ugaros gazdálkodás idején volt, aminek persze az időjárás és nem a gazda az oka. A mult tavasszal sokszor volt alkalmam a szaklapokban olvashatni, hogy a szárazság folytán roppantul elszaporodtak a gyomok, mintha bizony a sok gyomnak az időjárás és nem a helytelen gazdálkodás volna az oka.

Innen-onnan 10 éve lesz, hogy a műtrágyák alkalmazását kezdték a magyar gazdaközönségnek ajánlani. A sok cikknek, kísérletnek megvolt a fogantatja, ma már igen számos helyen használják a műtrágyát, a minek csak örülni lehet; annak azonban már nem, hogy sok gazda a műtrágyában is csak oly eszközt lát, amelynek segélyével még az eddignél is nagyobb területen termelhet búzát, hogy a jövőben nemcsak az ugarnak hagyandó területet veheti be búzával, hanem búza után ismét búzát termelhet. Igen gyakran intézik részint a szaklapokhoz, részint a növénytermelési kísérleti állomáshoz azt a kérdést, lehet-e a búza után búzát vetni, ha a második búza alá foszfortrágya alkalmaztatik? Ez az eljárás határozottan elítélendő, mert ez nemcsak káros rablógazdálkodás, hanem különben is helytelen eljárás. A búza után búzát vetve, gyomosítjuk a talajt, levén a búza éppen úgy mint a többi kalászos, gyomnevelő növény; a búza egyedül talajrontó növény is és így a második búza rossz fizikai tulajdonságú, gyomos talajba kerül, a melyben a foszfortrágya hatása teljes mértékben nem érvényesülhet és ha kiváló kedvező időjárásnál ez meg is történhetik, általa zsaroljuk a talaj nitrogénjét, a mit a foszfortrágyában nem adunk meg.

Mindenüzt másutt a mesterséges trágyafélék elterjedésével együtt járt az ok-szerűbb gazdálkodásra való átmenetel. Másutt megértették, hogy a mesterséges trágyafélék akkor adnak legnagyobb és legbiztosabb jövedelmet, ha a talajt lehető jól elkészítjük a vetés alá és ha a talajra gyakorolt hatásban egymástól eltérő növényeket termelünk egymastól. Nálunk sokan a műtrágyát csak azért óhajtják alkalmazni, hogy vele a búzatermelést még az eddignél is nagyobb arányokban üzhessék. Ez bizony nem egészséges állapot.

Nem tartozom azok közé, akik a magyar gazda boldogulását a gabonatermelés jelentékeny megszorításában keresik, akik egyre csak azt ajánlják, hogy a gabona helyett inkább takarmányt és kereskedelmi növényeket termeljenek. A »Gabonafélék termelése« című munkámban részletesen kimutattam, hogy az alacsony árak dacára a jövőben is a gabona lesz a legtöbb magyar gazda főterménye, azonban mindennek megvan a maga határa, amelyen ha túlmegyünk, előbb vagy utóbb, de biztosan megadjuk az árát.

Az ugár kiküszöbölésénél, a műtrágyával főszirozott gabonatermelésnél még sokkal károsabbnak tartom azt a cukorrépa rablógazdaságot, amely sajnos, különösen az Alföldön, egyre terjed.

A cukorrépatermelés előnyeit a mezőgazdaságra szükségtelen hosszasan fejtegetnem, mindenütt ott, ahol a talaj alkalmas a répa termelésére, a gazda okszerűen termel, a gyáros tisztességes árt fizet, valóságos áldás ez a növény az illető gazdaságokra.

Az okszerű termeléshez tartozik azonban, hogy a földeket kellő mennyiségű trágyával lássuk el és pedig nemcsak műhannem istállótrágyával is, mert a cukorrépa nemcsak sok könnyen felvehető tápanyagot, hanem egyúttal jó fizikai tulajdonságú talajt is kíván, erre pedig az istállótrágya nélkülözhetetlen. Ezért mindenütt ott, ahol a cukorrépatermelés egészséges talajon nyugszik, nagyobb arányú állattenyésztés vagy tartással találkozunk, vagy hizlalnak, vagy tehénzetet tartanak fenn. A cukorrépa termelés ezen célt annyiban megkönnyíti, mert a töröklyben kiátzatott répaszelet nagy mennyiségű takarmányt szolgáltat, melynek feltetésével visszaadják a talajnak a répában kivett ásványi alkotórészeit s így a talajt, dacára hogy nagyon igényes növényt termelünk, éppenséggel nem zsaroljuk. Nálunk azonban a cukorrépatermelésnek egészen más módja kezd lábra kapni. Egyes gyárosok közül nagyon messze vidéken levő gazdaságokkal kötnek szerződést cukorrépatermelésre, a mit csakis a répaszállításra adott nagy vasúti kedvezmény tesz lehetővé; a távolság azonban igen sok esetben oly nagy, hogy a répatöröklyének a visszaszállítása a gyárból már nem fizeti ki magát. A gazdák tehát nemcsak a cukrot adják el a gyárnak, hanem a répa ásványi alkotórészeit is, amit más módon se pótolnak, mert a hizlaláshoz stb. hiányzik a szükséges terimés takarmány, melyet másutt a répatörökly szolgáltat. A talaj ez esetben tehát a legnagyobb mértékben zsarolatik, ezen gazdálkodás a lehető legkárosabb zsarológazdálkodás, mely nagyon rövid idő alatt keservesen megbosszulja magát. A gyárosra ez nem baj, mert az talaj mindig más és más gazdaságot, a melyek számára répat termelnek, de baj arra a gazdára, aki az ily eljárással földjét tönkre tette, mert sok időbe és még több költségre kerül, míg a cukorrépaival tönkretett földet ismét jó karba hozhatja.

Cserháti Sándor.

## Ujdonságok.

Szentes, 1894. február 4.

— **Pályázat a közjegyzőségre.** A f. hó 1-én járt le a szentesi üresedésben levő közjegyzőségre kiírt pályázat. Lépéseket tettünk, hogy lapunk megbízottja illetékes helyen megtudja és velünk közölje a pályázottak névsorát; azonban, legnagyobb meglepetésünkre, a szegedi közjegyzői kamara elnöke-től megbízottunk azt a választ kapta, hogy a pályázottak névsora *hivatalos titok*, a melyet elárulni nem szabad. Így hát a pályázat eredményéről csupán annyit tudunk, hogy összesen 65-en pályáztak a közjegyzőségre és ezek közt benünket érdeklően: Csató Zsigmond dr. alispán, Gaal Sándor kir. járásbíró és Mátéffy Ferenc dr. ügyvéd, lapunk felelős szerkesztője. Az új közjegyző kinevezése — mint értesülünk — nem fog magára sokáig várni. A közjegyzői kamara választmánya már meg is tartotta ülését, hogy a pályázatokat számba vegye és kijelölő jogával éljen. Közvetlenül erre megtörténik a felterjesztés, mely után a kinevezés nem késhet sokáig, különösen arra való tekintettel, hogy a közjegyzői helyettesítésre schogyse kerül vállalkozó. Hallomásunk szerint, a kinevezetésre legtöbb kilátása Csató Zsigmond dr. alispánnak van.

— **Temetés.** A f. hó 2-án kísértük ki az örök nyugalom helyére Csongrádvármegye egyik kitűnő, mert kötelességet mindenkor

híven, becsülettel teljesített tisztviselőjét, Horváth János számvevőt. Aki az igénytelen, egyszerű és egyenes jellemű férfit ismerte, aki csupa szív volt, aki életében annyi szegénysorsú iskolatársát segített dús anyagi áldozattal, hogy tanulmányait befejezze, e hon hasznos polgáruvá nevelkedjenek: lehetetlen, hogy meg ne szerette, nagyra ne becsülte volna őt. És valóban, hogy milyen közbecsülésben állott, leginkább kitetszett ez a legszomorúbb alkalomkor, amikor temettük, mert a gyászház udvara s kertje szorongásig telt meg a város értelmiségével, résztvevő közönséggel, mely eljött, hogy nyhivete a hátramaradott családtagok bánatát, a végtisztességet megadja az oly korán elhunytak. Ott voltak: a vármegyei tisztikar élén Csató Zsigmond dr. alispánnal, a városi tisztikar élén Burián Lajos polgármesterrel, a járásbírósg tisztviselői, a református presbitérium, melynek a boldogult szintén tagja volt, az árment. társulat tisztviselői és városunk egész értelmisége. A ravatalt a szebbnél-szebb koszorúk egész tömege lepte el, köztük a megyei tisztikar-é feldehathetlen, szeretett tisztársnak ajánlva; — úgy hogy a koszorúk egy részét külön gyászkoosi vitte a négyolvas halottaskoosi előtt, míg a koporsón csupán a mélyen lesújtott özvegy koszorúja volt. Pontban délcéltől 10 óra körül kezdődött a gyászszertartás. A koporsót a főbb megyei tisztviselők, az elhunyt tisztársai hozták ki a ravatra, hol kétdaltól diszruhás megyei hajdúk sorakoztak mellé kivont karddal, — miközben felcsendült az egyházi ének. Utána a dalegylet énekelte egy bús dalt, majd Filó János ref. lelkes mondott igen szép halotti imát, mit ismét a dalegylet éneke s ezt Gerőcz Lajos lelkes halotti beszéde követett. Még egy gyászdal s aztán a halottas kocsiira emelték a díszes érekporsót és megindult a szomorú menet Horváth János holt tetemével, ki a ref. közepetetőbe, hol átadták testét a végenyészetnek. Itt, a sírnál még egy megható jelenet folyt le. Cicatricis Lajos dr. vármegyei főjegyző búcsúzott el a tisztársak nevében az örökre elkötözött pályatársától a következő, mélyen megindító beszéddel:

„Mélyen megrendült szívvel, az igaz részvét és fájdalom néma jeleivel arcunkon állunk korai sírod fölött, te hű s igaz barát, hogy vigasztalásul megosszuk a szerető híves, a jó testvérek és hű rokonok határt nem ismerő keserveit.

Alig néhány napja még közöttünk voltál mint a kötelességérzet élő példaképe, a halálhozó kór csiráival kebledben fáradhatatlanul végezted a munkát, melyet önként magadra vállaltál; s csak barátainak, tisztársaidnak sürgetőn kéri szavára tetted le a tollat, melyel rövid tisztviselői pályádon mindég a közérdeket és tisztességet szolgáltad.

Még előttünk lebeg az egyszerűség szerény mezeibe öltözött alakod, hivalkodást nem ismerő komoly tekinteted, amelynek némasága tévútra vezette tán a külszínből ítelkezőt, de nem minket, barátidat, kik annyszor éreztük lelked nemes hevülését, kik szemtanúi valánk, hogy minden hazafias eszme s közérdekű cél benned nemes pártfogóra lett; míg mások ifjúságuk óráit léha körben fecsérelték el, te összegyűjtéd az irodalom remekét s köveiből mozaikként felépítéd lelkednek nemességét.

A te szemedben a barátság nem volt üres szó, melyet az önzés balsorsban megtagad, de a legszentebb rokonérzet, mely áldozatra kész, s bár önző számítás e nével gyakran ejte törbe, nem tagadtad azt meg soha. Nincs senki, ki töled elszenvedett sérelmek miatt joggal panaszkodnék: az általános szeretet és tisztéletet, melyet rövid életpályádon böles aggra valló gondos kézzel gyűjtögettél, hosszú útra elkísér.

Isten veled, te szerető híves, te jó rokon, te hű barát, te kötelességtudó neines férfinév! Isten veled!

Drága emlékezeted szívünkbe zárva él és megmarad!

És ezzel bezárult a sir Horváth János teteme fölött. Békén fog ő ott nyugodni biztonnyal és ég megadja a vigaszt majdan a lesújtott s hátrahagyott szeretteinek is.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelmiügyi miniszter 1 évre szóló előmunkálati engedélyt adott Szénási Ferencz és Sima Ferencz szentesi lakosoknak, egy Makótól kiindulóan, Apátfalvánál a Maros áthidalásával Szerb- és Német-Csanádot érintő, Nagy-Szt.-Miklósig vezetendő helyiérdekű gőzmozdonyú vasút építésére. Az előmunkálati engedélyről a vármegyéi értesítő miniszteri leirat tegnap érkezett le a megyéhez.

— **Földölt határozat.** Csongrád község képviselőtestületének a várm. törvényhatóság közgyűlése által is jóváhagyott azon határozatát, mely szerint az ugyanott a Tisza partjától a vasúti indulóházig építettni tervezett műút építésének keresztülvitelére egy — a község képviselete által választott 9 tagú felügyelő bizottság küldetett volna ki, a — belügyminiszter, S o h l y a Gyula Csongrád községi főjegyző és megyebizottsági tag fölébhezésére, feloldotta. A miniszteri feloldó rendelet, mely a fentebb említett községi, illetve törvényhatósági közgyűlési határozatokat megsemmisíti, a napokban érkezett le a vármegyére.

— **Párbajügy a törvény előtt.** A mult évben, egy megyegyűlés alkalmából keletkezett Kelemen Béla dr. Novák József-féle párbajügyben, mely alkalommal a felek közül Kelemen jelentéktelen, Novák pedig kissé súlyosabb sérülést szenvedett, a f. hó 8-án lesz a végtárgyalás a szegedi kir. törvényszék előtt. Minthogy nem várható ez esetben, hogy a felek bármelyike is megbotegedjék a kitűzött határidőre, a végtárgyalás biztonnyal akadálytalanul lesz megtartható.

— **Hangverseny.** A helybeli izralita jóteknő nyögylet — mint értesülünk — a bőjti évadban rendkívül érdekes és sok műélvezetet nyújtó hangversenyt szándékozik rendezni, amelyen a szegedi színház kitűnő primadonnája: Hentallerné Pauli Mariska, továbbá a szegedi városi zeneiskola három jeles zenetanára is közreműködnek. A hangverseny napja és a műsorozat ez idő szerint még nincsen végleges megállapítva, de azt hisszük, rövid időn múndunkban leendő a közönséget ez iránt is tájékoztatni.

— **Elhalasztott végtárgyalás.** Amit előre sejtettünk, bekövetkezett: a Bartha Kálmán dr. kontra Sima Ferencz és társai ügyben a f. hó 1-re kitűzve volt végtárgyalást a szegedi kir. törvényszék — betegség miatt — ismét kénytelen volt elnapolni. Amikor ezt a száraz tény konstataljuk, tartozunk az igazságnak is azzal a kijelentéssel, hogy ezúttal még sem Sima Ferencz volt beteg, akárhogyan mutattak is az előleke a bekövetkezendő alkalmi megbetegülésre, hanem beteg volt vagy beteg lett a vádlott társa, Hoffer Adolf, a jó Hoffer Adolf, a mindenkor kész jámbor eszköz; még pedig beteg lett a jelentett Bjelinából, Bosnyák ország egy községéből, ahol ez idő szerint a földet mivel. Az utolsó órában érte utól szegény Hoffer Adolfot ez a betegség, amelynek a bekövetkezését a szentesi barátai aggódba várták-lettek s amelyen már annyira nem bíztak, hogy még is befog következni, hogy egy részük tényleg el is utazott Szegedre a végtárgyalásra. Csak január 31-én délután jelentette be a törvényszéknek, szegedi meghatalmazott védőügyvéd, hogy Hoffer Adolfon erőtt vetett az alkalmi betegség, a gyhoz is szögezte és most képtelen a végtárgyaláson megjelenni. A törvényszék aztán január 31-én az



esti órában táviratozott az itteni rendőrségnek, hogy a beidézett feleket a tárgyalás elnapolásáról értesítse; de bizony az egyik-másikra késő értesülés volt, mert az idő szerint már útban valának Szeged felé. A legbeavatottak körökben tudni vélik, hogy a legközelebb kitűzendő végtárgyalás alkalmára más alkalmi beteg fog kerülni a vádlottak közül és minthogy az ezen bünyefitő ügyben törvény elé idézést vádlottak és tanúk száma a 28-at megüti, sőt újabbban két tanúval szaporodván, kerekszám 30, — könnyű kiszámítani, hogy egy kis maliciával ez a végtárgyalás akár 30 esztendőig is elhúzható és hogy — beleszámítva még a táblai és kúriai elmaradhatatlan főlebbezéseket — esetleg 32 kemény esztendőig szükségesletnek még egy jogerős ítélet meghozatalához, amikor a vádlottak, de a tekintetes bírák jó része is már bizonyonnyal csak néhány évig élend.

— **Halálozás.** Egy földinknek, Fekete Sándor orosházi lakosnak a f. hó 3-án bekövetkezett elhunytát tudatja velünk egy gyászír, aki régtől elszármazva hazuról, előbb Vásházyhelyen, majd Orosházyan telepedett le, ott alapítva családot. A boldogultban, kinek temetése ma lesz, Fekete Márton ármentesítő társulati főigazgató a testvér-bátyját gyászolja.

— **Pujkamörög.** Kovács Kálmán kiérdemült gyevi barát sehogy se tud megnyugodni a demagóg községi vezérsegből történt kiakolbóltatásán. Meghúzódvá Csongrádon a Hegyi páter szárnyai alatt, ez idét onnan ontja ki a pujkamörög rémséges cikkeiben, amelyek szánandó letéteményese és közreadója a Szentesi Lap. Nem hiszszük, hogy legyen halandó, bátor ezeket a zagyva cikkeket végigolvasni, mert bizony aki ezt megcselekedné, okvetlen szellemi csömörbe esik tőlük. A Szentesi Lap pár év előtt egyszer azzal szellemeskedett, hogy: olyik ember olyan mint a puka: a feje a legelvezhetőbb. Nem veszi észre, hogy ez a mondas új munkatársára, volt a gyevi papa milyen pompásan talál?

— **Halvacsora.** A kaszinói estélyek mintájára rendez halvacsorát a f. hó 10-én az egylet vendéglőse, a kaszinói helyiségekben. Egy teríték ára, beleértve a zenét is éjfélig, 1 frt 20 kr lesz és a halestélyre szóló aláírási ívet a napokban fogja a kaszinós közzétenni. A családias jellegű halvacsorát, melyre a kaszinó tagjai vendégeket is vihetnek magukkal s amelyet, ha az ifjúságnak kedve kerekedik hozzá, tánc is fog követni, melegen ajánljuk a kaszinótagok figyelmébe.

— **Jótekonyság.** A helybeli 48-as népkör, egy vigalma jövedelméből 4 frt 65 krt juttatott a szentesi szégyensórsú izraelita iskolásokat segítő egylet céljai javára. Az egylet elnöksége e nemesszívú jótekonyságért e helyütt mond köszönetet a nevezett egyletnek.

**Meghívó.**

A »Szentesi jótékony-nőegyet« az 1894-ik évi február hó 18-án délután 3 órakor Csongrádvármegye székház épületének alispáni elfogadótermében évi rendes tisztújító közgyűlést tart, melyre a t. egyleti tagokat czennel meghívja:

az elnökség.

**Irodalom.**

A »Regény-Szalom« 4-ik száma február hó 1-én pontosan megjelent és az előttünk fekvő példányban ismét oly bőséget találjuk a szebbnél szebb közleményeknek, hogy feltétlen dicőrelettel kell a Zempléni P. Gyula által kitűnő ízléssel szerkesztett e folyóiratot elhalmozunk. Eredeti gondolat volt e folyóirat megindítása, de minél többször olvassuk el a boríték hátlapján pár szóval kifejtett programját, annál helyesebbnek kell tartanunk. — A »Regény Szalom« az idegen irodalom legjelesebb

termékeit ülteti át hazánk nyelvére. Főszült a regényekre fektet, de a mellett kitűnő novellákat, gyönyörű verseket, szindarabokat, karolátokat, apróságokat is közöl mindan fűzetben. — Regényei a modern regényirodalom legjavából valók. A z e v a n g e l i s t a n o, mely már befejezése felé közeledik, Daudet Alphonsenak egyik laghatalmasabb alkotása. — A t é k o z l o, a spanyol társadalmi életnek oly hű tükré, milyent csak magyárról szerzője: Pedro de Alarcon tud élnék állítani. S z e r e l e m b o l, Radziewicz Mária regénye egy nőisvír megható tragédiája, mely minden léányt, minden asszonyt lelke mélyéig fog meghatni. — A »Regény Szalom« nagy érdeme az is, hogy oly irókat mutat be, kiktől magyar nyelven eddigéle még semmitsem olvastunk, e folyóirat hasábjain mutatkoznak be tehát. Ilyen író Iuhani Aho, a finnek legkiválóbb prózaírója, kinek a jelen számban közölt »Lakodalmunk napja« című karcolata a legmagasabb kritika előtt is dicőrelettel állja meg helyét. — A költészet ezuttal Hammerling Robertnek, e nemrég elhunyt osztrák poétának három gyönyörű dalával van képviselve. A »Regény-Szalom« a legszebb, legértelmesebb és egyúttal legelegánsabb folyóirat, mely havonként kétszer, pazar kiállítású borítékban jelenik meg negyedévi 2 frtért. — A kiadóhivatal (Budapestben, Népszínház-utca 26.) szívesen küld mindenüvé mutatványszámokat és az eddig megjelent fűzetek ugyanott mindig kaphatók.

**Sikerült elbeszéléseket,** melyek nem csak tárgyunknál, hanem előadás módoruknál fogva is a szépirodalomban számot tesznek, oly ritkán olvassunk a szépirodalmi lapokban, hogy valóban szinte örül a lélek, ha egy ily elbeszélést talál valamely lapban. A »Képes Családi Lapok« belül látszik kitűzni magának azt, hogy a legsikerültebb beszéleket adja olvasói kezébe, legalább arra enged következtetni a nevezett lapnak legutóbb megjelent száma, melyben a »Sorskockája« felette érdekfeszítő beszély mellett most »Még szerette, megboszulva« című igen sikerült beszélyt kezd meg, mely a magyar történelemnek azon korában játszik, midőn meg a hatalmas Bebek család volt hangadó a magyar felvidéken. Az említett lapot, mint kitűnően szerkesztettet melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

**K Ö Z G A Z D A S Á G.**

**A külföldi gabnapiacokról.** A külföldi gabnapiacok üzletéről ezúttal sem tehetünk kedvezőbb jelentést. Mindenütt gyenge a vételkedv, nagyon is korlátolt a forgalom és a mi a földolag, lanyha az irányzat. Amerikában tartósan lemorzsolódtak az árfolyamok, a kivitel kereslet pedig gyenge maradt, Angliában az áralkatásnak némi tamponot nyújtott a tartós kereslet francia számlára. A fogyasztás azonban csak tartózkodva vett részt a vásárlásban és könnyen fedezhette szükségletét. A francia piacokon a malmok kénytelenek voltak rezerv után végre is élénkebben vásárolni, miáltal a hangulat kellemesebb szint öltött, mire különben befolyással volt ama körülmény is, hogy a beviteli vám újabb fellemléséről tartottak. Németalföld és Belgium változatlan árakat jelentett mérsékelt üzletmenet mellett. Az északnémet határidőpiacokon szintén jelentéktelenek voltak az árfolyamváltozások, lanyha alapirányzat mellett. Délnémetországban, a Rajna mentén és Helvéciában sem az árakban, sem a forgalmi viszonyokban változás nem állott be.

**Gazdasági és üzleti értesítés.**

Szentes, 1894. február 3.

Az időjárás tartósan enyhe; február hó napsugaras meleggel vette kezdetét, gyertyaszentelő napja pedig annyira fényes volt, hogy a hőmérő R. szerint délelben 12 fokot mutatott 0 fölé, amiből a régiék még ezután következő hosszú telet jövedőnek. — A pénteken kezdődött téli országos vásárunk nem hibája, hogy szép idő és jó út mellett nyílt meg, — igen népes is volt. — Lábás jószág: ló, szarvasmarha és sertés nagy mennyiségben hajtatott fel. — Vevők

s mutatkoztak meglehetősen, de vételkedveti csak jóval olcsóbb árért lehetett észlelni, mint az eladók tartották az árú.

A gyalogvásár is rossz eredménnyel végződött, mivel az eső tegnap délelőtt 9 óra tájon esni kezdett és iparosaink ki sem tudtak rakodni. Gabonavásár éppen nem volt. A jószágárakat következőleg jegyezhetjük:

Hízó ökör párja, vágni való, 280—300 frt, kilószámra, 10% étlete leszámítva, 28—29 kr; igás ökör párja 180—240 frt. Rugott borjú párja 30—55—70 forintig. Fias tehén dbja 80—90 frt. Sertések: 2—3 éves hizalni való, párja 50—62 frtig; 1—2 éves süldök párja 30—40 frt; 8—10 hónaposok párja 20—25 frt; fias kocák 6—7 erős malaccal 30—45 frt. darabja.

Hízott sertés tiszta vágásra 40—42 krig. Szalonna mm 45—46 frt (fogyasztási adón kivül, mely 188 krt tesz ki mmk.) Aprójószág: Lúd párja 3—3 frt 60; puka párja 4—5 frt: kappan párja 1 frt 30—50 kr.

**Vasúti menetrend.**

Budapest—k.-szt.-márton—szentesi vonal.

**Szolnok—Szentes.**

Szolnokról indul 4 óra 52 perckor délután. Szajolról indul 5 ó. 22 p. d. u. Puszt-Tenyőről indul 5. ó. 40 p. d. u. Kun-Szent-Mártonról indul 7 ó. 37 p. este. Szentesre érkezik 8 ó. 36 p. este.

**Szentes—Solnok.**

Szentesről indul 6 óra 14 perckor este. Kun-Szent-Mártonról indul 7 ó. 26 p. este. Puszt-Tenyőről indul 9. ó. 13 p. éjjel. Szajolról indul 9 ó. 31 p. éjjel. Szolnokra érkezik 9 óra 56 perckor éjjel.

**Budapest—Szentes.**

Budapestről indul 8 ó. 10 p. reggel, 10 órakor éjjel. Szolnokra érkezik 11 órakor délelőtt, 1 óra 7 perckor éjjel. Szolnokról indul 11 óra 22 perc délelőtt, 4 óra 20 perc éjjel. Szentesre érkezik 8 ó. 54 p. d. u., 8 ó. 15 p. reggel.

**Szentes—Budapest.**

Szentesről indul 6 ó. 5 p. reggel, 11 óra 37 p. d. e. Szolnokra érk. 10 óra d. e., 3 óra 48 perc d. u. Szolnokról indul 11 óra 22 p. d. e., 4 ó. 20 p. d. u. Budapestre érkezik 1 óra 20 perc d. u., 7 óra 25 perc este.

**Szentes—h.-m.-vásárhelyi vonal.**

**Szentes—H.-M.-Vásárhely.**

Szentesről indul 4 óra 50 p. éjjel, 8 óra 45 perc reggel 5 óra 13 perc délután. Szegvárról indul 5 óra 13 perc reggel, 9 óra 9 perc délelőtt, 5 óra 36 perc délután. Mindszentről indul 5 óra 48 perc reggel, 9 óra 41 perc délelőtt, 6 óra 17 perc este. Mártélyról indul 6 óra 6 perc reggel, 9 óra 58 perc délelőtt, 6 óra 36 perc este. Vásárhely (népkert) indul 6 óra 32 perc reggel, 10 óra 24 perc délelőtt, 7 óra 2 perc este. Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 32 perc délelőtt, 7 óra 10 perc este.

**H.-M. Vásárhely—Szentes.**

Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 4 perc délután, 8 óra 11 perc este. Vásárhely (népkert) indul 7 ó. 49 perc reggel, 4 óra 13 perc délután, 8 óra 21 perc este. Mártélyról indul 8 óra 16 perc, reggel 4 óra 40 perc délután, 8 óra 47 perc este. Mindszentről indul 8 óra 47 perc reggel, 5 óra 12 perc délután, 9 óra 18 perc este. Szegvárról indul 9 óra 10 perc délelőtt, 5 óra 35 perc este, 9 óra 40 perc éjjel. Szentesre érkezik 9 óra 30 perc délelőtt, 5 óra 55 perc este, 10 órakor éjjel.

## Ház eladás.

Rác Ferenczné I. tized 130. számú háza, a városi kórház átellenében, kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó; — melyet vevő azonnal el is foglalhat.

Értesítést lehet nyerni Rác Ferencz I. tized 32. számú Kurczaparti házánál. 3—3

1155. v. 1893. szám.

## Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbíró-ság 1893. évi 7502. számú végzése következtében *dr. Folatsek Albert* ügyvéd által képviselt *Matyus András* javára *özevgy Szüllyi Imréné* szentesi lakos ellen 76 frt 95 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján fel-foglalt és 817 frt 80 kr-ra becsült házi bútork és más tárgyak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. bíróság 9672/1893. számú végzése folytán 76 frt 95 kr. tőkekövetelés, ennek 1893. évi ápril hó 2-ik napjától járó 6 százalék kamatai és eddig összesen 35 frt 50 kr-ban bíróilag már meg-állapított költségek erejéig Szentesen, alperes lakásán leendő eszközzésére 1894. évi február hó 6-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1891. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szentesen, 1894. évi január hó 22-én.

VÉGH SÁNDOR,  
kir. járásbíró-sági végrehajtó.

## Özv. Farkas Gedeonné

III. tized 36. sz. a. házánál egy udvari lakás van szent-György naptól kezdve bérbe kiadó. 2—2

## Özv. Hegedűs Vilmosné

II. tized 266. sz. alatt lévő házában egy különbejáratú bútorozott szoba kiadó s azonnal el is foglalható. 2—1

## Özv. Jurenák Edéné

kiséri kertjéből egy sarok-porta, Bóna tanár mellett, szabad kézből eladó. — Értekezhetni a tulajdonossal. 3-1

## Szöke István

III. t. Kossuth-útca 380. sz. a. házánál két rendbeli utcai lakás van 1894. év április hó 21-ikétől kiadó. Úgyszintén *Özv. Tibold Ferencné*, Kurca-parti háza örök áron eladó, vagy az 1894-ik év április 24-étől haszon-bérbe kiadó. — Értekezni lehet Szöke Istvánnal III. t. 380. sz. a.

## Lak-bérbeadás.

Kotvics Lajosnak I. tized 33. sz. alatti kurcaparti utcai házában két külön-álló lakás szt.-György naptól kiadó.

## Özv. Tóth Ferencné

I. tized 351. számú Krecsmáry-féle háza, szt.-György naptól bérbe kiadó.

## Házvétel.

Egy 4—5 szép szobával bíró, úri lakásul alkalmas ház Szentesen, meg-vételre kerestetik.

Erre vonatkozó ajánlatok lapunk kiadóhivatalához intézendők, hol a kö-zelebbi cím megtudható. 2—1

## Hoffmann Jakab

divatárú üzletében egy pár czu-gos, erős, bőr női czipő 2 forint.

## Tóth Ottilia Pain Istvánné

I. t. 68. számú háza kedvező feltéte-lek mellett eladó, ugyanott 3 szobára való jó száraz hajó padlódeszka és 10 kocsí homok eladó. — Értekezhetni Hufnagel Jakab vármegyei állatorvos-sal a céhházal átelleni I. t. 221. sz. lakásánál. 3—1

772. v. 1893. sz.

## Árverési hirdetmény.

Alólírt küldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbíró-ság 1893. évi 6157—6158. számú végzése kö-vetkeztében *dr. Frieigl István* ügyvéd által képviselt *Hirschman és Barta cég* javára *özevgy Szüllyi Imréné* szentesi lakos ellen 155 frt 57 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 817 frt 80 kr-ra becsült házi bútork, üres hordók és más tárgyak, — a még fizetetlen levő követelés és járuléka erejéig nyilvános árverésen el-adatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbíró-ság 6334/1893. számú végzése folytán 55 frt 57 kr. tőkekövetelés, ennek 1893. évi július hó 30-ik napjától járó 6%-os kamatai és eddig összesen 24 frt 10 kr-ban bíróilag már meg-állapított költségek erejéig Szentesen, al-peres lakásán leendő eszközzésére 1894. évi február hó 6-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szán-dékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szentesen, 1894. évi január hó 22-én.

VÉGH SÁNDOR,  
kir. bírósági végrehajtó.

## Ü Z L E T - V É T E L.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy az IFJ. VARGA IMRE cég alatt 5 éven át fennállott rőfös- és rövidárú-kereskedést megvettem s azt

## „B U D A Y I M R E“

cégem alatt, az üzlet eddigi helyiségében (kispiacon) tovább folytatni fogom.

Tizenkét évi működésem, melyet e szakmában töltöttem s a rendelkezésemre álló eszközök azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy az átvett üzletet sokkal nagyobb jelentőségre fogom emelni.

Raktáram a kézmű-, divat- és rövidárú-kereskedésben oly dúsan és változatosan van felszerelve, hogy ezen cikkekben annál is inkább kiállja a versenyt, mert elsőrendű gyárakkal állván összekötésben, t. vevőimet a legnagyobb előnyökben részesíthetem.

Főcélom: úgy a helybeli, mint a vidéki közönség érdekeit szem előtt tartva, jöminőségű árukkal a legolcsóbban, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által, az eddig irántam tanúsított szíves bizalmat kiérdemelni.

Szentesen, 1894. február hó.

3—1

Kiváló tisztelettel :

BUDAY IMRE.



**Máriaczei Gyomorcsépek**

nagyszertien hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és átlánosan ismeretes házi és népszere.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, telufúzás, savanyú felbőfűzés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sürgés, andor és hányás, gyomorégés, széküld.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekel és italokkal, gillisták, májbajok és námorreléséknél.

Említett bajknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitünöknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

**Török Jozsef** gyógyszerháza  
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és esen szavakkal: „Valódiságot bizonyítom”.

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók

Kapható: Szentesen Várady Lajos, Podhradzky F. K.-Sz.-Mártonban Szilárdi Károly és Remetey Dezső gyógyszerész uraknál. 43-10

**Méltóságos Schosberger Zsigmond báró**  
puszta-szt.-tornyai uradalmában, Orosházától fél óra járásnyira,  
több száz darab

**hizott ürü és szopós-bárány**  
eladó — úgy darabonként, mint tömegesen.

**PONGRÁCZ JENŐ, kasznár.** 2-3

---

**Kiadó lakás.** 3-3

Mócz Kálmán háznál az emeleti lakás szent-György naptól kiadó.

Köszvény és csúzbán szenvedőknek ezennel a legrégább körökben

**Horgony-Pain-Expeller**

eln. vezés alatt dícsőrtölög ismeretessé vált *Tinct. Capsici cumy* ajánlólóg legyen emlékeztetőre hozva. Ezen népszere házi szer 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlása nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtebb gyógyszerházaiban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a város horgony-nyal ellátott üvegek valódián. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerháza-hoz: Richter gyógyszerháza az any oroszlánhoz” Prágában vagy Török Jozsef gyógyszerészhez Budapesten.

Alapítottott 1865. Sürgőnyezim: *Dietgott Budapest.*

**DIETRICH és GOTTSCHLIG**

oszt. csász. és magy. kir. udvari tea- és rumszállító és palaczkser nagykereskedők.

Kiviteli pinczék Kőbányán. Iroda és megrendelési hely  
**Budapest, IV., régi pósta-utca 10. szám.**

Szállítás vasuton és postán utánvét mellett. Finom és legfinomabb tea-fajok kizárólóg közvetlen behozatala. Közvetlen behozatal 1-ő rendű Jamaica rum, francia gognac, francia és hollandi (Erven Lucas Bols) **Ikörök**ből. Kiválóan ajánlhatjuk utólérhetetlen és 28 év óta közkeveltségnek örvendő tea-vegyitékeinket, mint: **Mandarin vegyiték, császár vegyiték, moszkvai vegyiték, király vegyiték, Victoria vegyiték és udvari vegyiték** o. é. 3.— frtól 12.— frtg 1/2 kilonként.

**JAMAICA RUM**  
20, 36 és 70 Centiliter és 1 1/10 liter tartalmazó palaczkokban — 40 krtól o. é. 6.— frtg.

**BRAZILIAI RUM**  
védjegyükkel ellátott palaczkokban, 1 1/10 ltr. frt 1.25 kr, 70 centiliter frt — 68 kr.

**COGNACOK**  
francia 70 centiliteres palaczkokban 1 frt 20 krtól 12 frtg. Francia gognac **saját czimkénkkel és védjegyükkel**, czégünk különlegessége, 75 centiliteres palaczkokban, 4 krtól 18 frtg. A legkisebb rendelmenvek is gyorsan és legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek. Levelező lappal kívánt kimerítő árjegyzékeink azonnal ingyen és bérmentve elküldetnek. Udvari tea és rum kereskedéseink Budapesten:

**IV., váczi-utca 18.,** a korona kávéházzal szemben,  
**IV., kigyótér,** gróf Teleky palota,  
**VI., Andrassy ut,** az opera közelében.

➔ *Ismételadók, szállodás és kávék urak részére különös különkedvezmények.* ➔

**Főraktár Szentesen: Szénássy Ferenc Utóda.** 12-11

**Kiadó lakás és üzlet.**

A Kossuth-útcán I. tizedbeli **Márcsai-féle** házban levő pékműhely üzlethelyisége, akár boltnak is és a vele kapcsolatos, két padolt szobából és hozzátartozókból álló utcai lakás azonnal bérbeadó.

Értekezhetni Reichenbach Jakab pékmesternél, saját házában. 3-3

**Földeladás vagy bérbeadás.**

Rácz László ügyvédnek felsőréti és lapistói földje, a rajta levő épületekkel együtt, több évre hasznóberbe kiadó, vagy örök áron szabadkézből eladó. — Levélben tudakozódhatni ez iránt a tulajdonosnál, **Budapest, VI. kerület, Rózsa-utca 57. sz. alatt.** 3-3

**Eladó részvények.**

A szentesi hengermalom-részvénytársaság 2 drb. részvénye eladó. Tudakozódni lehet e lap kiadóhivatálánál. 3-3

Vidéki megrendelések pontosan és telkiismeretesen teljesítetnek.

**Üzleti értesítés.**

Alólírott tisztelettel hozom a tudomására n. é közönségnek, hogy **férfi és női czipész-üzletemet**

f. évi január hó 24-én, a dr. Reis Soma orvos úr házába, az ág. evang. templom átellenében, tettem át.

Amidőn ezen körülményt tudatom a n. é. közönséggel, ezúttal biztosítom t. megrendelőimet arról, hogy férfi és női czipész-üzletemben mérsékelt ár mellett, a legjobb anyagból, a legkényesebb igényeket is kielégítő, izléses cipők készítettnek.

A nagyérdemű közönség becses megrendelését kérve, vagyok Szentesen, 1894. évi február hó.

tisztelettel:  
**Dömsödi Pál,**  
cipész.

3-1

Erzékeny lábakra különös gond fordították.

**Minden köhögést,**

valamint a légzőcső, garat és tüdő minden katarális megbetegülését, továbbá lélegzési nehézségeket, szük mellenséget, asztmát, elnyálkásodást, górosos köhögést, inger a torokban — kezdődő tuberkulózist gyorsan és biztos sikerrel eltávolít és gyógyít az évek során kitünöknek bizonyult, orvosi előírás szerint készült és orvosok által ajánlott szer: a **Szt.-György-tea**, csomagja 50 kr. és a hozzá tartozó **Szt.-György-katár-por**, dobozonként 50 kr., a vele járó pontos orvosi használati utasítással együtt. A siker már néhány napi használat után mutatkozik. 2-2 csomagnál kevesebb nem küldetik szét. Postai küldésnél csomagolás és szállítólevél 30 krral több. Minden megrendelés közvetlenül a **Szt.-György gyógyszerháza**hoz intézendő, Bécs, V/2, Wimmergasse 33. szám.

A megrendelés árának előzetes bekioldése postautalvánnyal, kívánatos. 28-14



## Több száz hölgy

küldött be elismerő és köszönet nyilatkozatot, melyek — e különlegességek biztos és leggyorsabb hatásáról tanuskodnak.

A **Corylopsis du Japon arc-crème** már néhány napi használat után az arcot szeplőtlené teszi, eltávolít minden más foltot és kiütéseket is, az arcnak hófehér színt és üde simaságot kölcsönöz. Biztos hatásáért garancia! Egy tégly elcséges!! Használati utasítás mellékelve van. — Ara 2 frt.

**Corylopsis poudre! non plus ultra!** Elegans dobozokban, a legjobb és legártatlanabb hölgypor. 1 doboz ára 1 frt. **Corylopsis szappan** 1 drb 50 kr. **Corylopsis Japon Extrait** igen kellemes és kedvelt illatú, fényes kiállítású üvegekben. 1 flacon ára 2 frt. **Gyöngyvirág arckenőcsöm** a hölgyvilág általános kedveltségének örvend. A kéz- és arcbőr ápolására kitűnő hatással bír. Elmulaszt minden foltot, szeplőt, az orr és kéz vörösségét. 1 tégly 50 kr. **Fagy-kenőcs** régi kipróbált szer, új és régi fagyásoknál egyaránt biztosan használ. Megszünteti a fájdalmakat és a fagyási vörös daganatokat. 1 tégly ára 1 frt. — Megrendelések a legnagyobb pontossággal, diszretilóval, ingyen csomagolással, postán utánvét mellett teljesítetnek.

Kapható egyedül **SKRIBANEK KÁLMÁN** a „Meváltóhoz“

cimzett gyógyszerárban.

4

**BABÓCSA.** (Somogy megye.)

## Hatóságilag engedélyezett nagy végeladás!

A m. kir. postaigazgatóság Nyiri Gerzson helybeli rőfősáru-kereskedő mai üzlethelyiségeit bérelte ki a szentesi kir. postahivatal helyiségeiül.

Ez okból nevezett kereskedő a rőfősáru-üzletében levő valamennyi árucikkeit hatóságilag engedélyezett

## nagy végeladás

végkiárúsítja, természetesen, jóval a bevásárlási áron alól, célja lévén, hogy a helyiségeket új rendeltetésüknek pontos időben átadja. Természetes, hogy ezek szerint ma, rőtőt árucikkeiben Nyiri Gerzson-nak az úri-utcában, dr. Polacsek Albert ügyvéddel szemben levő üzlethelyiségeiben fedezheti mindenki a szükségleteit a legolcsóbban. 10—9

## P S E R H O F E R J. f é l e

gyógyszertár.

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“.

### Vértisztító labdacso.

ezelőtt általános labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacso csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacso általános elterjedésnek örvendnek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziserből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacso háziserből ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, köhike, vértólasok, aranyér, beltétlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legesékélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacso fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegsügek után egészségük visszaszerésére folytán hozzának in'zték, ezen helyen csak néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja terjeszteni

Köln, 1893. április hó 30-an.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmulhatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogdaja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferenc, Köln, Lidenthal.

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-án

Tekintetes ur! Isten akaratá volt, hogy az Ön labdacsa kezéim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban megbűltem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni s bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacso engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknál is egészségük visszaszerésére segítségül szolgáltak.

Knife Teréz,

Bécs-Ujeely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legfőbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz, 27-én.

Tekintetes ur! Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésem kifejezni ezen labdacso értéke felett és azokat, a hol czük alkalman nyilik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használására Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignac.

Gutschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1888. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaikat köszönhetem, hogy egy gyomorhajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacso nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacso csakis a Pserhofer J.-féle, az arany birodalmi almához címzett gyógyszerárban, Bécsben, I. Singer-strasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 5 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beklüdenél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

**NB.** Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacso a legkülöncfébb nevek és alakok alatt utánzatnak; ennek következtében keretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alírással vörös színben van ellátva.

**Amerikai köszvénykenőcs,** gyors és biztos hatású leg- és csúsz bajok, u. m. gerinc-agy bántalom, tagszagattas; ischias, migraine, ideges fogfájás, fúlszagattas stb. ellen 1 frt 20 kr.

**Tannochinin hajkenőcs** Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegans kiállított nagy szelencével 2 frt.

**Általános tapasz** Stehdol tanártól. Útés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujkkac, sebes- vagy gyúladt-mell vagy más íly bajknál, mint kitűnő szer lón kipróbálva. 1 tégly 50 kr. Bérmentve 75 kr.

**Fogbalszam** Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajcár. Bérmentve 65 kr.

**Utifüvedv,** egy általánosan ismert kitűnő háziser, hurut, rekedtség, gőrcsős köhögés stb. ellen. 1 üvegeske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

**Elet-esszencia** (prágai csöppek) megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziser. 1 üvegesével 22 kr., 1 üveg 2 frt.

**Általános tisztító-só** Suirich A. W.-től. Kitűnő háziser a rossz emésztés minden következményei u. m.: fűfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen 1 csomag ára 1 forint.

**Angol csodabalszam,** egy üveg 50 krajcár, egy kis üveg 12 krajcár.

**Por a lábizzadás ellen.** Ezen por megszünteti a lábizzadást épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. bérmentve 75 kr.

**Golyva-balszam,** kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajcár, bérmentes küldéssel 65 krajcár.

**Helső vagy egészség-só** kitűnő gyógyszer, gyomor-hurut és minden a rendetlen emésztésből l származó bjoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdetettt összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre kúldetik: nagyobb megrendelések utánvétellel kúldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltbekek.

12.—10.